

Punktur úr skýrslunni „Könnun á líðan hinsegin ungmenna í skólaumhverfi“

Það eru ýmsar ástæður fyrir því að skólinn geti verið staður þar sem hinsegin ungmenni finna til óöryggis. Nemendur í þessari könn

un voru spurð hvor þau hefðu einhvern tímann fundið til óöryggis í skólanum síðasta ár vegna eigin persónueinkenna eða atgervis, þar með talið kynhneigð, kyngervi, kyntjáning (t.d. vegna þess hversu „karlmannleg“ eða „kvenleg“ þau væru í útliti eða háttum) og líkamsstærð eða þyngd.

- Þriðjungur nemenda greindi frá því að finna til óöryggis í skólanum síðasta árið vegna kynhneigðar sinnar.
- Fimmtungur fann til óöryggis vegna kyntjáningar sinnar.

Nemendur í könnun okkar voru spurð hversu oft á síðasta ári þau hefðu verið áreitt með orðum (til dæmis verið uppnefnd eða þeim ógnað) í skólanum sérstaklega vegna persónulegra einkenna. Þriðjungur (32,2%) kvaðst hafa orðið fyrir slíku einhvern tímann á síðasta ári vegna einhverra af þeim persónueinkennum sem upp voru talin.

- Næstum þriðjungur hinsegin nemenda (32,2%) höfðu verið áreitt munnlega vegna kynhneigðar sinnar.
- Fjórðungur hinsegin nemenda (25,9%) voru áreitt munnlega vegna kyntjáningar sinnar.

Þegar litið er til líkamlegrar áreitni kemur í ljós að eitt af átta hinsegin ungmenum hefur orðið fyrir því að vera líkamlega áreitt (til dæmis verið hrint) einhvern tímann á síðasta ári vegna einhverra persónueinkenna. Þessi áreitni fylgir svipuðu mynstri og sú munnlega – nemendur segjast oftast verða fyrir líkamlegri áreitni vegna kynhneigðar, kyngervis eða kyntjáningar.

- 12,6% hinsegin nemenda höfðu verið áreitt líkamlega vegna kynhneigðar sinnar.
- 6,2 % höfðu verið líkamlega áreitt vegna kyngervis síns og 5,3% vegna kyntjáningar sinnar.

Hinsegin nemendur voru ólíklegri til að greina frá því að hafa orðið fyrir líkamlegu ofbeldi (til dæmis með höggum eða spörkum) en munnlegri eða líkamlegri áreitni, enda um alvarlega verknaði að ræða í slíkum tilfellum. Engu að síður hafði nærri einn af hverjum tuttugu (4,6%) hinsegin nemendum orðið fyrir líkamsárás í skólanum síðasta skólaár vegna einhverra persónueinkenna.

- 4,6% hinsegin nemenda urðu fyrir árásum í skólanum vegna kynhneigðar sinnar.
- 2,9% urðu fyrir árásum vegna kyngervis.
- 3,4% hinsegin nemenda urðu fyrir árásum vegna kyntjáningar sinnar.

Hinsegin nemendur geta verið áreitt eða orðið fyrir neikvæðum atvikum í skólanum af ástæðum sem ekki eru augljóslega í samhengi við kynhneigð þeirra, kyntjáningu eða önnur persónueinkenni. Í könnun okkar spurðum við nemendur einnig hversu oft þau yrðu fyrir slíkum atvikum á síðasta ári, líkt og að vera kynferðislega áreitt eða skilin vísvitandi útundan af samnemendum.

Viðvera styðjandi starfsfólks hafði bein tengsl við það hversu jákvæðar tilfinningar hinsegin nemendur höfðu til skólans og menntunar sinnar. Þau sem höfðu fleiri en tíu jákvæða starfsmenn og kennara í skólanum voru:

- Líklegri til að segja að samnemendur væru styðjandi við hinsegin fólk (80,2% á móti 29,4%).
- Líklegri til að finnast sem þau tilheyrðu skólasamfélagi sínu (64,6% á móti 28,6%).
- Síður líkleg til að vera fjarverandi úr skóla sökum þess að þau upplifðu sig óörugg (16,4% á móti 42,9%).

Starfsfólk innan skóla gegnir lykilhlutverki þegar kemur að því að tryggja öruggt námsumhverfi fyrir alla nemendur og því ættu þau að bregðast við þegar þau verða vör við niðrandi orðræðu og að verið sé að níðast á þeim sem á einhvern hátt skera sig úr. Þegar starfsfólk skarst í leikinn þegar þau heyrðu hinseginhæðandi athugasemdir, höfðu hinsegin nemendur jákvæðari tilfinningar til skólans og menntunar:

- Þau eru líklegri til að segja að samnemendur þeirra séu jákvæðir gagnvart hinsegin fólki (64,1% á móti 50,0%).
- Þau eru líklegri til að finnast sem þau tilheyri skólasamfélagi sínu (58,7% á móti 44,2%).
- Þau eru síður líkleg til að vera fjarverandi úr skóla vegna þess að þau upplifi sig óörugg þar (21,9% á móti 30,8%).

Með því að leyfa hinsegin tengdum málefnum að birtast í jákvæðu ljósi í námsefni og kennslu er hægt að ýta undir að hinsegin nemendum finnist sem þau séu verðmætir meðlimir skólasamfélagsins og það getur einnig byggt upp jákvæð viðhorf gagnvart hinsegin fólki hjá samnemendum þeirra, sem í framhaldinu skilar sér í jákvæðara skólaumhverfi. Raunin virðist vera sú, að þau hinsegin ungmenni sem fengu uppbyggilega fræðslu um hinseginleikann, hinsegin sögu og viðburði voru:

- Líklegri til að finnast samnemendur sínir jákvæðir gagnvart hinsegin fólki (76,7 á móti 52,9%).
- Líklegri til að upplifa að þau tilheyrðu skólasamfélaginu (59,6% á móti 48,8%) og
- Síður líkleg til að vera fjarverandi úr skólanum vegna þess að þau upplifi sig óörugg þar (16,8% á móti 30,1%).

Ein leið til að gera skólaumhverfið öruggara er að skólar komi sér upp stefnu gegn einelti, áreitni og árásum. Slíkar stefnur geta hjálpað kennurum og öðru starfsfólki að bregðast rétt við ofbeldi í skólanum. Þær geta einnig verið uppspretta upplýsinga fyrir nemendur um réttindi sín þegar kemur að öruggu námi og veitt leiðbeiningar um hvernig eigi að bera sig að við að tilkynna ofbeldisatvik. Þó geta slíkar stefnur verið ófullnægjandi fyrir hinsegin nemendur ef ekkert er tiltekið í þeim um ofbeldi sem sérstaklega er beint gegn hinsegin fólki.